

VÄSTMANLANDS HEMBYGDSFÖRBUND OCH FORNMINNESFÖRENING

Informationsskylt vid hembygdsgården i Surahammar

Verksamhetsberättelse och årsredovisning för år 2019

Budget och Verksamhetsplan för år 2020

Styrelsen för Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening får härmed lämna sin berättelse om verksamheten under år 2019.

MEDLEMMAR

Den 31/12 2019 hade föreningen 344 enskilda medlemmar, varav 56 ständiga medlemmar, 43 familjemedlemmar och 21 stödjande institutioner eller organisationer. Hembygdsföreningar, fullvärdiga och stödjande, som även är anslutna till Sveriges Hembygdsförbund (SHF) var 49 stycken. Föreningarna hade ett sammanlagt medlemsantal av 8 990 personer. Arkeologigruppen hade vid årsslutet cirka 110 medlemmar.

Anslutna hembygdsföreningar: Arboga Minne, Badelunda, Barkarö, Björksta, Dingtuna-Lillhärad, Engsö, Fagersta-Västanfors, Fläckebo, Färna, Föreningen Hembygdsjournalen, Götlunda, Haraker, Hubbo, Industrihistoriska föreningen i Västerås, Irsta, Karbenning, Karmansbo bruksmiljö, Kila, Kolbäck, Kolsva-Orten, Kumla, Kungsåra, Kungsör, Lundby, Medåker, Möklinta, Norberg, Norbergs Folkminnesarkiv, Norrby, Odensvi, Ramnäs-Virsbo, Riddarhyttans Hembygds- och Intresseförening, Romfartuna, Rytterne, Sala, Sevalla, Skerike, Skinnskatteberg, Skultuna, Surahammar, Svedvi-Berg, Säby, Säterbo, Tortuna, Tärna Bygdegårdsförening, Västerfärnebo, Västervåla, Västerås och Ångkraftverkets vänner.

Övriga stödjande organisationer/institutioner: Arboga kommunbibliotek, Arkiv Västmanland, Ekomuseum Bergslagen, Hallstahammars bibliotek, Heby bibliotek, KUJ museiförening, Kungsörs bibliotek, Köpings museum, Köpings Stadsbibliotek, Landsarkivet i Uppsala, Medicinhistoriska sällskapet Westmannia, Norbergs bibliotek, Nätverket för Byggnadsvård i Västmanland, Riksarkivet, Surahammars bibliotek, Svenska Folkdansringen, Vallby Friluftsmuseum, Virsbo bibliotek, Västmanlands läns hemslöjdsförbund, Västerås Folkdansgille, Västmanlands-Dala nation i Uppsala.

Hedersmedlemmar: f. Landshövding Jan Rydh (2000), avliden i maj,
f. Läns museichef Krister Ström (2005),
f. Läns museichef Carl-Magnus Gagge (2018).

STYRELSENS LEDAMÖTER

Ordförande

Bengt Wallén

Ledamöter valda t.o.m. årsmötet 2020

Markku Ollila

Anders Fläcke

Tommy Karlsson

Siv Antonsson

Stefan Aurusell

Ledamöter valda t.o.m. årsmötet 2021

Tomas Ahlin

Katarina Curman

Lars Ekegren

Bengt Lindh

Oddvar Falk

Ersättare i styrelsen till årsmötet 2020

Tommy Berglund

Ersättare i styrelsen till årsmötet 2021

Inger Ekström

Ständig ledamot

Länsmuseichef Jennie Andersson Schaeffer

Adjungerade ledamöter

Skattmästare Hjördis Häll

Sekreterare Ann Österberg till och med 11 augusti

Sekreterare Susanne Cassé från och med 12 augusti

Revisorer ordinarie

Roger Strömman

Annie Widell

Revisorer ersättare

Micael Berg

Bengt Widell

Styrelsens arbetsutskott

Bengt Wallén, Anders Fläcke, Katarina Curman, Bengt Lindh samt de

adjungerade ledamöterna Jennie Andersson Schaeffer, Hjördis Häll och Ann Österberg/Susanne Cassé.

Arkeologigruppens styrgrupp

Styrgruppen har bestått av Jan-Olov Andersson, Annica Brehmer, Lena Gustavsson, Maria Johannesson, Anna-Lena Hallgren från Stiftelsen Kulturmiljövård (avgick under året) och Ann Österberg/Susanne Cassé och Bengt Lindh från Hembygdsförbundet.

Valberedning

Hans G Silfverberg, sammankallande, Elin-Cathrin Johansson och Wivi Blomqvist.

MEDLEMSAVGIFTER

För 2019 har följande avgifter gällt Hembygdsföreningar

Per medlem i förening	2 kr
Enskild medlem	200 kr
Ytterligare familjemedlem	50 kr
Stödjande organisationer	350 kr

SAMMANTRÄDEN

Styrelsen och arbetsutskottet har under året haft sex ordinarie sammanträden vardera. En heldag för styrelsen hölls på Väsby Kungsgård i Sala den 13 juni.

Styrelseutvecklingsgruppen har haft ett möte under året.

Industriarvsgruppen har haft tre träffar under året.

Arkeologigruppens styrgrupp har under året haft fem protokollförda styrgruppsmöten.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening var en av stiftarna då stiftelsen Västmanlands läns museum bildades. Sedan stiftelsen lades ner har hembygdsförbundet och läns museet haft ett nära samarbete.

En samrådsgrupp mellan förbundet och Västmanlands läns landsting bildades liksom en referensgrupp för Vallby friluftsmuseum. Gruppernas syfte är att tillse att andan i den ursprungliga stiftelseurkunden lever kvar.

Samrådsgruppen med Region Västmanland har under året haft möten den 27 maj och 9 december. Samrådsgruppen har bestått av ledamöter från Västmanlands Hembygdsförbund, Bengt Wallén och Ann

Österberg/Susanne Cassé och ledamöter från Region Västmanland, Jennie Andersson Schaeffer, Agne Furingsten och Lena Karlström. Under mötet i maj godkändes ett tillägg om föremålssamlingarnas hantering till tidigare avtal om överlåtelse av föremål.

Referensgruppen för Vallby Friluftsmuseum har under året haft sammanträden den 3 maj och 27 november. Referensgruppen har bestått av ledamöter från Västerås stad; Ulf Edvardsson, Lenny Hallgren och Katarina Frost, Västerås turism; Pernilla Törngren, Region Västmanland; Henrik Wester, Jennie Andersson Schaeffer och Hembygdsförbundet; Bengt Wallén och Ann Österberg/Susanne Cassé.

I **Spaningsredaktionen** representerades styrelsen av Katarina Curman.

I **Arkeologigruppen** representerades styrelsen av Bengt Lindh.

Ombud för **Hembygdsförsäkringen** var Anders Fläcke.

REPRESENTATION

Vid externa arrangemang under år 2019 har följande personer representerat Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening.

Ordförandekonferens: Vid den nationella ordförandekonferensen i Stockholm den 23-24 februari representerades förbundet av Bengt Wallén.

Höstmöte: Vid SHF:s höstmöte i Stockholm den 24 oktober representerades förbundet av Susanne Cassé.

Försäkringskonferens: Vid försäkringskonferensen i Jakobsberg den 9-10 februari representerades förbundet av Anders Fläcke och Ann Österberg.

Riksstämman: Ombud för vårt hembygdsförbund vid Riksstämman den 24-26 maj i Östersund var Bengt Wallén och Ann Österberg. Med var också Tommy Karlsson och Susanne Cassé.

Landskapskonferens: Vid SHF:s landskapskonferens i Nora den 11-12 oktober representerades förbundet av Anders Fläcke.

Arkivkonferens: Stefan Arurusell och Ann Österberg deltog i SHF:s arkivkonferens den 2 april i Stockholm.

Hembygd Öst har under året haft en sammankomst i Linköping den 2 oktober. Förbundet representerades av Stefan Arurusell och Susanne Cassé.

95-årsjubileum: Bengt Wallén var med från förbundet och uppvaktade Säby Hembygdsförening vid deras 95-årsjubileum den 27 oktober.

Eks vagnmuseum: Under året har Anders Fläcke genomfört många kontakter och möten med avsikt att bevara samlingen vid Sven Eks

vagnmuseum vid Åkesta Gård. Lägesrapporter har framförts vid styrelsemöten.

Konsulentträffar: Under året närvarade konsulent vid konsulentträffar i Stockholm den 24-25 januari och Järvsö den 28-29 augusti.

Remissmöte om fornvårdsstrategi: Vid ett remissmöte den 20 maj, om samverkan kring en fornvårdsstrategi för Västmanlands län, deltog Bengt Wallén och Annica Brehmer från förbundet.

Arrangörsutveckling: Konsulenterna har under året deltagit i planeringsmöten där deltagarna diskuterat upplägget av en fortsatt arrangörsutveckling i länet. Initiativtagare är Kulturutveckling vid Region Västmanland.

Vindkraft i Västmanland: Under året har det bildats ett nätverk inom projektet Vindkraft i Västmanland där konsulenten sitter som förbundets representant. Projektet drivs av Länsstyrelsen i Västmanlands län, Förbundet Agenda 2030 och Västmanland Upplands energiförening.

BASVERKSAMHET

Arbetsgrupper i styrelsen

Styrelsens medlemmar ingår i olika arbetsgrupper som diskuterar, förbereder och lämnar förslag till styrelsen inom respektive grupps arbetsområde.

Styrelseutveckling: Gruppen har utgjorts av Bengt Wallén, Hjördis Häll, Tommy Karlsson och Siv Antonsson. Gruppens uppgift är att följa upp de styrelsedagar vi haft och komma med förslag till styrelsen hur vi skall kunna fortsätta att i en positiv anda få en mer engagerad styrelse.

Information och medlemsvärvning: Gruppen har bestått av Tomas Ahlin och Bengt Lindh. Gruppens uppgift är att sprida information om medlemskap, årsböcker och Spaning i syfte att få fler enskilda medlemmar i hembygdsförbundet och fler anslutna till hembygdsföreningarna.

Bidragsgruppen: Gruppen har bestått av Bengt Wallén och Oddvar Falk. Gruppen skall inventera vilka bidrag som finns att söka för hembygdsföreningar och lära sig hur dessa respektive bidrag skall sökas. Gruppens medlemmar kan sedan bistå föreningar som vill söka bidragen.

Sociala medier: Gruppen har bestått av Tomas Ahlin. Uppgiften är att ge hembygdsförbundet en sida på Facebook och underhålla densamma samt stötta hembygdsföreningar som vill starta egna sidor på Facebook /Twitter/ Instagram.

IT-gruppen: Gruppen har bestått av Stefan Aurusell, Lars Ekegren med förstärkning av Lennart Lindgren. Gruppens uppgift är att informera och inspirera medlemsföreningarna till användande av datorer och internet i hembygdsarbetet samt kartlägga hur användningen ser ut och vilka program som används idag.

Industriarvsgruppen: Gruppen som arbetar med industriarvet i länet har bestått av Bengt Lindh, Anders Fläcke och Siv Antonsson med förstärkning av Sören Bååth och Lennart Lindgren. Gruppens uppdrag är att stötta föreningar som arbetar med det industriella kulturarvet i länet.

Byggnadsvårdspris: En grupp för inrättandet av ett byggnadsvårdspris har haft följande medlemmar; Jennie Andersson Schaeffer, Anders Fläcke och Bengt Wallén. Gruppens uppgift har varit att undersöka intresset för att, i samarbete med andra, ge ut ett årligt byggnadsvårdspris. Under 2019 har gruppen försökt hitta en bra sammansättning av deltagare.

Årsmöte 2019

Lördagen den 27 april hade Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening årsmöte i Surahammar. Dagen inleddes med visning av bruksmuseet, öppet hus på hembygdsgården, Stenhuset och motorcykelmuseet Gyllene Hjulet. Lunch och möte ägde rum i Surahammars Folkets Hus. 81 personer deltog.

Utmärkelser

Nominering

Styrelsen för Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening nominerade Hembygdsföreningen Björksta Hembygdsförening till SHF:s utmärkelse Årets Hembygdsförening och boken Särinner från Kungsörs Hembygdsförening till årets Hembygdsbok.

Hedersnål med lagerkrans

I samband med styrelsemötet den 5 september förärades Marianne Atlegård och Elisabeth Westerdahl med varsin hedersnål med lagerkrans.

Hedersdiplom

Diplomet delas ut till personer inom eller utom hembygdsföreningarna som gjort en kulturgärning utöver det vanliga.

Vid årsmötet 2019 delades hedersdiplom ut till:

Sonja Strid, Surahammars Hembygdsförening. Sonja är den som ansvarar för föremålssamlingen i Surahammars Hembygdsförening. Hon har i

många år arbetat med att dokumentera och vårda alla föremål som finns utställda i hembygdsgården och i Stenhuset. Hon sköter även guidningar i utställningarna. Sonja har dessutom arbetat med att dokumentera Surahammarsdräkten. Sonjas insatser är en kulturgärning utöver det vanliga.

Sonja Pettersson, Surahammars Hembygdsförening. Sonja har varit styrelseledamot i Surahammars hembygdsförening i mer än tio år och har varit föreningens husmor fram till 2017. Som husmor var hon den som ansvarade för att det fanns kaffe med bröd eller annan förtäring vid föreningens arrangemang. Hon var alltid först på plats vid alla möten och andra arrangemang för att förbereda kaffet och sist kvar för att ta hand om städningen. Sonjas insatser är en kulturgärning utöver det vanliga.

Hans Johansson, Kumla Hembygdsförening. Hans har varit kassör i Kumla Hembygdsförening sedan 1995 och har i alla år utfört uppdraget på ett utmärkt sätt. Utöver det deltar han i det praktiska arbetet på hembygdsgården. Han har många idéer om hur verksamheten kan utvecklas och värnar alltid om föreningens bästa. Hans Johanssons insatser är en kulturgärning utöver det vanliga.

Bengt Andersson, Skultuna Hembygdsförening. I sju år har Bengt varit ordförande i Skultuna Hembygdsförening. Han har förmågan att entusiasmera och praktiskt genomföra både stora och små projekt. Under Bengts tid har Brännugnshyttan renoverats invändigt så att föremål och modeller kan visas på ett överskådligt sätt. Utvändiga markarbeten har ökat tillgängligheten till platsen. Genom goda kontakter har han fått till stånd olika samarbeten med personer och företag vilka gynnat föreningen. Bengts insatser är en kulturgärning utöver det vanliga.

Verksamhetspriset är en penninggåva om 5 000 kronor och ett diplom. Det delas ut till en förening som i sin verksamhet bidragit till att stärka och bevara intresset för kulturmiljöer i länet. 2019 delades priset ut till Björksta Hembygdsförening. I Björksta Hembygdsförening är det kulturmiljön som kommer i första hand. Föreningen har på Länsstyrelsens uppdrag vårdat området Björksta bronsåldersbygd sedan det invigdes år 2005. Förutom detta röjer föreningens medlemmar årligen i fornborgen Näsborgen, de

sköter om en slätteräng, inventerar växter och vårdar en parkeringsplats. Det är en liten hembygdsförening som har ett stort hjärta för sin bygd och vården av det lokala natur- och kulturarvet. Verksamheten har i högsta grad bidragit till att stärka och bevara intresset för kulturmiljöer i länet.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget från Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening delas ut till projekt och aktiviteter som stärker föreningarna och som kan komma att ge dem flera medlemmar.

Våren 2019 kom det in tio ansökningar. Totalt söktes 98 000 kr och det fanns 73 000 kr att fördela.

Styrelsen vid Västmanlands Hembygdsförbund beslutade att bevilja bidrag till: Arboga Minne, 10 000 kr för att iordningsställa en lekfull handelsbod på museigården. Ramnäs-Virsbo Hembygdsförening, 20 000 kr till skyltar. Kungsörs Hembygdsförening, 10 000 kr till skyltar. Sala Hembygds- och Fornminnesförening, 5 000 kr till skyltar. Medåkers Hembygdsförening, 7 000 kr för en vägskylt till hembygdsgården. Säby Hembygdsförening, 8 000 kr för inköp av utrustning för digitalisering av sitt arkiv. Tärna Bygdegårdsförening, 8 000 kr för tryckkostnader för en bok. Karbenning Hembygdsförening, 5 000 kr för kostnader vid framtagandet av en jubileumsbok.

Ledningsträff

Lördagen den 23 mars hölls en ledningsträff för hembygdsföreningarnas styrelser på Karlsgatan 2 i Västerås. 29 personer från 17 föreningar deltog i träffen.

Områdesträffar

Under hösten arrangerades fem områdesträffar på olika platser i länet. Styrelsen har varit representerad på samtliga träffar med en eller flera personer. Valberedningen representerade på tre träffar. Sammanlagt har 94 personer från 28 föreningar deltagit i årets träffar.

Första träffen hölls i Kungsör den 9 september. 11 personer deltog.

Kvällen började med en visning av kalklinbanemuseet i Malmberga.

Odensvi Hembygdsförening har fyra stora arrangemang per år, Valborg, 6 juni, midsommar och skördemarknad. Föreningen serverar även kaffe när

kyrkan har något evenemang.

Kalklinbanans vänner (hör numera till Södermanlands hembygdsförbund) förvaltar efter nedläggningen av kalklinbanan anläggningen i Malmberga. Där har de öppet under sommarmånaderna.

Kungsörs Hembygdsförening ordnar firanden vid Valborg, 6 juni och midsommar. De guidar och har aktiviteter vid drottning Kristinas labyrint. De har en stor fotosamling som de digitaliserar och ger ut tidningen Särinner. På Kungsgården i Kungsör har de sitt museum.

Medåkers Hembygdsförening firar Valborg och midsommar. På söndagarna i juli är hembygdsgården öppen och det serveras våfflor. De ordnar spelmansstämma, medåkersmarknad och arrangerar utflykter. Just nu bygger de en handikappanpassad toalett på gården.

Årets andra träff hölls i Fläckebo den 25 september. Kvällen började med en visning av deras hembygdsgård och en film från deras bygdespel ”Ja mä”. 14 personer närvarade.

Norrby Hembygdsförening ordnar städdag i april för att senare fira Valborg. I maj har de arbetskvällar och i juni firas midsommar. I juli ordnas grillkväll med tipsrunda och i augusti firar de hembygdsgårdens dag och ordnar trivselkvällar. I september har de surströmmingskväll.

Kumla Hembygdsförening firar 6 juni, ordnar mopedrally och har friluftsgudstjänster och trivselaftnar på programmet. I samarbete med Ransta skola kommer varje år åk 5 och 6 till föreningen och får prova på gamla hantverk.

Fläckebo Hembygdsförening firar 6 juni tillsammans med kyrkan. De har en sommarfest och gör ett bygdespel. Midsommar firas på gården och i oktober har de bulljogg i anslutning till kanelbullens dag.

Årets tredje träff ägde rum i Rytterne den 9 oktober. Kvällen inleddes med ett bildspel om föreningen och visning av hembygdsgården. 29 personer närvarade.

Rytterne Hembygdsförening satsar på aktiviteter för hela familjen, bland annat julgransplundring, Valborg, midsommar, djurens dag och Halloween disco. De har sommarcafé, veteranfordonsträff och pubkvällar. De ordnar också gammaldags skoldag för skolklasser.

Barkarö Sockengille ordnar gillesafton i början av året. De har blomsterafton, gör utflykter och firar midsommar. Föreningen håller lektioner för skolelever. De ordnar också kräftskiva.

Lundby Hembygdsförening har café på sommaren. De ordnar midsommar

och fixar fika vid kyrkans friluftsgudstjänst. De firar Garibaldidagen med Västerås skytteförening och har fått bidrag för en kulturstig och offerlund.

Surahammars Hembygdsförening har skolavslutningsfirandet på hembygdsgården. De ordnar midsommar, suradagar, historiska vandringar, firar bruksområdets dag och ordnar musikkvällar där de samlar in pengar till cancerfonden. De ordnar filmvisningar och föredrag.

Dingtuna Lillhärad Sockengille håller öppet i samband med andra aktiviteter i Dingtuna. De firar hemvändardagen, har filmkvällar och ordnar tipspromenader. Mycket arbete går åt till att ta hand om byggnaderna.

Kolbäcks Hembygdsförening har öppet hus varje tisdag. De arbetar med sitt arkiv och lägger in bilder i sin bildbank. De ser också till så att Hallstahammars kommun sköter om minnesplatsen Herrevadsbro.

Svedvi Berg Hembygdsförening ordnar en konst- och kulturrunda vid påsk, firar Valborg och midsommar och är med under Skantzens dag. 6 juni firades vid Björsbo skola. På sommaren ordnas underhållning i samarbete med campingen. De firar hembygdens dag, guidar i kanalmuseet och ordnar aktiviteter för barn kring Halloween samt julmarknad.

Säby Hembygdsförening har trivselkvällar varannan onsdag, ordnar bussutflykter och gör gravvårdsinventeringar på Säby kyrkogård. De guidar och serverar kaffe i en vägkyrka. I studiecirkelform samlar de på skolfoton från Säby socken och har nyligen renoverat en varggrop som de sköter om.

Fjärde träffen hölls i Tillberga den 14 oktober. Hubbo

hembygdsförening hade ordnat en fotoutställning som de berättade om. 27 personer närvarade.

Hubbo Hembygdsförening är med i den ekonomisk föreningen Tillberga Granskappsservice (TGS). Många aktiviteter gör de gemensamt med dem, såsom midsommarfirande och julfest. Sista fredagen i månaden arrangerar de restaurangkvällar.

Västerås Hembygdsförening ordnar aktiviteter i form av föredrag på Västerås stadsbibliotek och på Lovisagården. De ordnar också Karindagen på Vallby friluftsmuseum. Varje termin besöker de en lokal kyrka.

Hembygdsjournalen har kommit ut i mer än 40 år. Fyra nummer ges ut årligen och tidningen har lite över 500 prenumeranter.

Badelunda Hembygdsförening har i år avstått från att ordna Valborg och midsommar vid Anunds hög. Framöver kommer de att arrangera fler men mindre aktiviteter, såsom föreläsningar. De fortsätter dock med visningsverksamheten av Anunds hög.

Tortuna Hembygdsförening har ett par stående evenemang årligen. De svarar på remisser och arbetar för att förbättra kommunikationen på landsbygden genom utbyggda cykelbanor.

Björksta Hembygdsförening samarbetar med bygdegårdsföreningen och idrottsföreningen. Tillsammans ordnar de Valborgsfirande. 6 juni firas med kyrkan. De ordnar midsommarfirande, firar Björkstadagen, arrangerar kulturutflykter med buss och har gökafton istället för gökotta.

Sevalla Hembygdsförening ordnar Valborg tillsammans med bygdegårdsföreningen. De firar midsommar och spelar brännboll under sommaren. I augusti ordnar de å-draget och i september veteranplöjning. Föreningen har julgransplundring för barn och ger ut en tidning.

Skerike Hembygdsförening håller på med gårdsforskning. De gör också utflykter för medlemmarna.

Harakers Hembygdsförening har sommarcafé, julmarknad och ordnar teaterföreställningar för medlemmarna. På hösten ordnas bokcafé i samarbete med Skultuna bibliotek. De arbetar just nu med sin fotosamling.

Skultuna Hembygdsförening har sitt museum i Brännugnshyttan. I Lilla Paradiset har de guidningar och gudstjänster. De deltar vid Kvarnbackadagen och mässingsbrukets julmarknad, samarbetar med Brukshotellet och med Vallonen, Skultunas servicehus.

Irsta Hembygdsförening var anmälda men kunde inte närvara på grund av sjukdom. De mailade sin information. I Irsta har de under året fått klart en bok om Irsta. De har ingen egen lokal men ett nära samarbete med bygdegårdsföreningen och kyrkan.

Den femte och sista träffen hölls i Norberg den 16 oktober. Kvällen började med en visning av den nyrenoverade butiken, det nya radiomuseet samt hembygdsmuseet. 13 personer närvarade.

Norbergs Hembygdsförening har under året färdigställt en gammal butik och byggt ett radiomuseum på ovanvåningen av butiken. Föreningen har en arbetsgrupp som träffas varje onsdag. De firar Valborg, 6 juni och midsommar. På hösten har de barnens dag.

Fagersta Västanfors Hembygdsförening har barnfamiljer som målgrupp. De ordnar gammaldags jul, ljusaftnar och har under sommaren haft en utställning om Lennart Hellsing. De bedriver en omfattande affärsverksamhet som tar all energi. Fokus framöver blir på medlemmarna.

Karbenning Hembygdsförening har på kort tid fördubblat sitt

medlemsantal. 2021 fyller de 100 år och planerar för ett firande. De har ett litet museum i ett nyrenoverat hus och arbetar för att få till en bra hemsida.

Konsulentverksamheten

Den 11 augusti slutade Ann Österberg sin tjänst som hembygdskonsulent. Fortsättningsvis arbetar hon 30 procent med Spaning och Årsbok. Susanne Cassé är ny konsulent från den 12 augusti på heltid. Under hela 2019 har ett informationsbrev, Veckobrev från Hembygdsförbundet, skickats digitalt från kansliet. Brevet har sänts ut under 42 veckor till cirka 370 e-postadresser, främst till medlemmar i länets hembygdsföreningar. Konsulenten har under året tagit emot en rad förfrågningar från hembygdsföreningar och allmänhet i en mängd olika ärenden som besvarats och/eller förmedlats till rätt person/institution. Ärendena har bland annat gällt försäkringsfrågor, föreningarnas stadgar och organisation, byggnadsvård, föremålsvård, nya hemsidan, utdelning av hedersdiplom och nålar, bokproduktion, torpinventeringar, årsböckers innehåll, bidragsansökningar, donationer av föremål, frågor från släktforskare, informationsskyltning, byggnadshistoria och mycket annat.

Arkeologigruppens verksamhet

Arkeologigruppen har för närvarande cirka 110 medlemmar. Under året har gruppen haft ett möte med Anna Onsten-Molander från Länsstyrelsen och Jan Melander och Karin Norström från Västerås stad för att diskutera fornvård och vad Arkeologigruppen kan göra inom det området. En uppgift är att besöka fornlämningar och dokumentera tillståndet på dem, för att sedan kunna rapportera eventuella skador. Gruppen har även avslutat och överlämnat ett projekt som handlade om att sätta upp en skylt vid ett fornlämningsområde i Irsta, RAÄ 71 och 72 till Västerås stad.

Den 7 april hölls ett medlemmöte på Karlsgatan 2 med föredrag av Terje Östigard om Hågahögen. Den 1 juni arrangerades en utflykt till Torpa kyrka och runstenarna vid Tumbo kyrka. Under året har gruppen haft en studiecirkel som studerar gamla vägar i Västmanland. Cirkeln har tiotalet deltagare som samlas varannan vecka. Flera exkursioner har gjorts inom ramen för studiecirkeln och resultatet kommer att redovisas på Arkeologigruppens hemsida på hembygd.se/vastmanland.

ÖVRIG VERKSAMHET

Aktiviteter för industriarvsvöreningar

Under året har arbetsgruppen för industriarv arbetat med att identifiera och skapa en maillista till representanter för industriarvsföreningar i länet. Den 2 mars ordnades en inspirationsträff om Västmanlands industrihistoria på Karlsgatan 2 med olika föreläsare. Träffen avslutades med en visning av utställningen Människor och motorer på Västmanlands läns museum. Den 9 juni ordnades ett studiebesök till Landsarkivet i Uppsala. Gruppen har också gjort företagsbesök och kontaktat enskilda personer för att samla in material relaterat till industriarv och företagshistoria.

Seminarium om arrangörskap

Konsumenten var medarrangör till aktiviteten ”Att öppna dörrar” som hölls i Sala den 17 september. Aktiviteten var ett försök att få kulturföreningar att samarbeta bättre och utvecklas som arrangörer. Aktiviteten var ett samarbete med Västmanlands läns hemslöjdsförbund, Västmanlands läns museum, Västmanlands Länsbildningsförbund, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och Sala kommun.

Kurser i föremålsvård och registrering

De kurser som planerades i föremålsvård och registrering ställdes in på grund av för få anmällda.

Kulturarv Västmanland

Konsumenten är med i både styrgruppen och redaktionskommittén för webbplatsen Kulturarv Västmanland. Under året har det planerats för uppbyggandet av en ny version av sidan.

Bokbord på Kulturnatten

Under Kulturnatten den 14 september hade förbundet ett eget bokbord på Karlsgatan 2 där flera hembygdsföreningars böcker fanns till salu.

Guidenätverk

Konsumenten närvarade vid ett möte om guideverksamhet i länet och valdes in i en arbetsgrupp med syfte att utreda möjligheterna till en guideutbildning i länet. Med i arbetsgruppen finns också representanter för Ekomuseum Bergslagen, Föreningen Svartådalens Bygdeutveckling och Region Västmanland.

Kompetensutveckling

Konsumenten närvarade den 8 november vid en aktivitetsdag om Verktyg

för hållbar utveckling på ACC i Västerås. Vårdar för dagen var Västmanland Turism.

INFORMATION

Sveriges Hembygdsförbund har under året bytt leverantör och utseende på hembygdsportalen. Med anledning av det har en ny hemsida för Västmanland byggts upp under våren.

En folder med karta över länet och hembygdsföreningarna trycktes 2016 och har även detta år funnits till utdelning. Foldern har delats ut till alla medlemsföreningar så att den kan finnas på hembygdsgårdarna.

Samarbetet med Västmanlands Nyheter har fortsatt under större delen året och gett hembygdsrörelsen stort utrymme i tidningen för föreningarnas program och verksamhet. Tyvärr lades tidningen ner i november.

PUBLIKATIONER

Årsboken och tidningen Spaning ges ut i samarbete mellan hembygdsförbundet och Västmanlands läns museum. Under året har ett nummer av Spaning med tema Textil producerats och distribuerats till medlemmarna.

KANSLI OCH PERSONAL

Konsulenttjänsten har under året innehafts av Ann Österberg till och med den 11 augusti och Susanne Cassé från och med den 12 augusti. Ann Österberg arbetar från och med den 12 augusti som redaktör på 30 procent. Susanne Cassé arbetar heltid som konsulent. Arbetsuppgifterna har bland annat bestått av administration, kursarrangemang, områdesträffar, möten med styrelsen och arbetsutskott, information och rådgivning, projekt, möten med andra anställda inom hembygdsrörelsen, arkeologigruppen, marknadsföring, Spaning och årsbok. Konsulenterna har även varit med i utveckling av webbsidan Kulturarv Västmanland, både som aktiva i styrgruppen och i redaktionsgruppen. Föreningens kansli har skötts av Ann Österberg/Susanne Cassé vilka även tjänstgjort som protokollsekreterare vid sammanträden med styrelsen och styrelsens arbetsutskott. Kansliet är inrymt i Västmanlands läns museums lokaler på Karlsgatan 2 i Västerås.

EKONOMI

Regionbidrag för 2019 var 776 000 kr.

Bokslutet för 2019 bifogas verksamhetsberättelsen.

Västerås den 20 februari 2020

Bengt Wallén

Anders Fläcke

Bengt Lindh

Thomas Ahlin

Siv Antonsson

Stefan Aurusell

Katarina Curman

Lars Ekegren

Oddvar Falk

Tommy Karlsson

Markku Ollila

Jennie Schaeffer

ÅRSBOKSLUT 2019

1. RESULTATRÄKNING

<u>Rörelsens intäkter</u>	2019	2018
Verksamhetsintäkter Not 1	879 837	809 850
Summa intäkter	879 837	809 850
Rörelsens kostnader		
Personal-arvodeskostnader inkl soc avg.	- 821 746	- 724 376
Övriga kostnader Not 2	- 196 124	- 154 293
Summa kostnader	- 1 017 870	- 878 669
Rörelseresultat före finansiella intäkter/avsättningar	- 138 033	- 68 819
<u>Finansiella intäkter och avsättningar</u>		
Utdelningar	122 232	153 869
Avsättning årsbok/spaning	0	- 80 000
ÅRETS RESULTAT	- 15 801	5 050

II. BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	2019	2018
Omsättningstillgångar		
Fordringar	0	3 750

Kassa, bank		104 627	39 684
Skattekonto		35 810	15 318
Aktier och fonder	Not 3	<u>913 741</u>	<u>1 013 741</u>
Summa omsättningstillgångar		1 054 178	1 072 493

Anläggningstillgångar

Inventarier	Not 4	<u>1</u>	<u>1</u>
--------------------	-------	----------	----------

SUMMA TILLGÅNGAR		1 054 179	1 072 494
-------------------------	--	------------------	------------------

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Balanserat resultat		787 716	782 666
Årets resultat		<u>- 15 801</u>	<u>5 050</u>
Summa eget kapital		771 915	787 716
Avsättningar Årsbok/Spaning		159 724	159 724

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder		78 460	102 958
Löneskatt, pensionskostnader		23 517	22 096
Semesterlöneskuld		14 688	0
Upplupna soc avgifter semesterlöneskuld		<u>5 875</u>	<u>0</u>
Summa kortfristiga skulder		122 540	125 054

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 054 179	1 072 494
---------------------------------------	--	------------------	------------------

2019	2018	
Verksamhetsintäkter <i>Not 1</i>		
Medlemsavgifter	62 074	54 850
Bidrag Region Västmanland	776 000	755 000
Kompensation sjuklönekostnader	23 633	0
Omföring bidrag Signe Lantz minne	13 900	0
Ersättning från Studieförbundet Vuxenskolan	4 230	0
Summa intäkter	879 837	809 850

Övriga kostnader <i>Not 2</i>		
<i>Riksstämman</i>	- 15 019	- 5 074
Årsmötet	- 8 120	- 8 650
Kurser och konferenser	- 8 453	- 5 154
Ledningsträff	0	- 6 641
Reseersättningar	- 18 364	- 10 919
<i>Reseersättningar, konsulenten</i>	- 2 453	- 4 553
Bankkostnader	- 1 256	- 1 218
Arbetsplats, konsulenten	- 18 160	- 27 245
Årsbok/Spaning	- 21 600	- 2 840
Arkeologigruppen	- 5 299	- 4 079
Verksamhetsbidrag	- 73 000	- 61 000
Övriga kostnader	- 24 400	- 16 920
Summa kostnader	- 196 124	- 154 293

Specifikation övriga kostnader

Verksamhetspris	- 5 000	- 5 000
Styrelse/Au, kaffe, lunch	- 8 316	- 7 595
Industrihistorisk inspirationsdag	- 1 896	0
Utsändning spaning	- 140	0
Visning Landsarkivet	0	- 1 750
Bg-blanketter	0	- 358
Uppvaktning, avtackning, hedersnål julgåvor	- 4 310	- 1 977
Bok Kalklinbanan	0	- 240

Publishingpriset, anmälan	4 738	<u>0</u>
	- 24 400	- 16 920

Not 3

Marknadsvärde, aktier och fonder per 2019-12-31

Aktier	Antal	Värde	
Handelsbanken A	13 689	1 381 220	
Handelsbanken B	1 377	142 382	
<i>Investor B</i>	2 000	1 022 400	
SEB A	326	28 714	
Hemfosa Fastigheter, pref.aktier	1 500	289 500	
<i>Robur aktiefond</i>		751 386	
<i>Robur Case kapitalförvaltning</i>		<u>187 563</u>	
Marknadsvärde, aktier och fonder		3 803 165	3 803 165
Bokfört värde			913 741

Not 4

Inventarier

Kamera Digitalkamera med tillbehör inköp 2009, 9 500

Dataskärm och tangentbord inköp 2013, 2 939

Bokfört värde

1

Anställda; 1,3 årsarbetare, 2 kvinnor

BUDGET 2020

INTÄKTER

Medlemsavgifter	62 000
Regionbidrag	799 000
Utdelningar	113 000
Egen insättning	<u>78 000</u>
	1 052 000

KOSTNADER

Löner	580 000
Förlorad arbetsförtjänst, styrelsen	5 000
Arvoden	40 000
Arbetsgivaravgifter	185 000
ITPK	12 000
ITP	44 000
Löneskatt, pensionskostnader	14 000
Personalutveckling	5 000
Kurser och konferenser	10 000
Riksstämman	10 000
Årsmötet	10 000
Ledningsträff	6 000
Verksamhetsbidrag	61 000
Arbetsplats konsulent, inkl telefon, porto, kopiering	20 000
Bank- och plusgirokostnader	1 500
Reseersättningar	16 000
Reseersättning, konsulent	6 000
Arkeologigruppen	6 000
Övriga kostnader	<u>20 500</u>
	1 052 000

VERKSAMHETSPLAN 2020-2021

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening är en fri ideell förening vars ändamål är att inom Västmanlands län främja hembygdskunskap, kulturminnesvård och hembygdsvård och att vara samarbetsorgan för länets 49 hembygdsföreningar. Föreningen anordnar föredrag, kurser, utställningar och exkursioner samt skickar ut ett veckobrev till ca 370 adresser med aktuell och matnyttig information. Tillsammans med Västmanlands läns museum ger föreningen ut medlemsskriften Spaning och en årsbok.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförenings 49 anslutna medlemsföreningar har ett sammanlagt medlemsantal av omkring 8 990 personer. Föreningen har dessutom 344 enskilda medlemmar och 21 stödjande institutioner/organisationer.

Föreningen bedriver verksamheten med årligt bidrag från Region Västmanland. Under verksamhetsperioden kommer föreningen att ha 1,3 anställda, en konsulent och en redaktör. Redaktörens arbete skall till största del utgöras av arbetsuppgifter som är av gemensamt intresse för Region Västmanland och Hembygdsrörelsen i länet.

BASVERKSAMHET

I basverksamheten ingår att:

Hålla ett aktuellt register över medlemmar, medlemsföreningar och stödjande organisationer.

Sköta den årligen återkommande rapporteringen till Sveriges Hembygdsförbund (SHF) som gäller föreningarnas medlemsantal och styrelser samt vidarebefordra medlemsavgifter till riksförbundet.

Årligen arrangera årsmöte, ledningsträff och områdesträffar.

Delta med representanter i riksstämma, ordförandeträffar, konsulentträffar och andra träffar för hembygdsförbunden arrangerade av SHF.

Årligen, om lämpliga kandidater finnes, utse och utdela förtjänstdiplom,

verksamhetsbidrag och verksamhetspris samt nominera kandidater till SHF:s utmärkelser Årets Hembygdsbok och Årets Hembygdsförening. Underhålla och uppdatera förbundets hemsida och göra inlägg på förbundets Facebooksida.

LÅNGSIKTIGA VERKSAMHETSMÅL

Att stödja de anslutna hembygdsföreningarna genom att:

Arrangera kurser i ämnen viktiga för föreningarnas verksamhet.

Ge råd i museala frågor.

Se till så att alla föreningar har en kontinuerlig kontakt med minst en styrelseledamot.

Stötta föreningarna i arbetet med hemsidor på hembygd.se och Bygdeband.

Att främja hembygdskunskap, kulturminnes- och hembygdsvård genom att:

Delta i arbetet med tidskriften Spaning och få den läst och spridd.

Samarbeta med övriga aktörer i länet i projekt inom kulturmiljövård.

Delta i samarbete över länsgränserna, framför allt med andra hembygdsförbund och SHF.

Verka för att hembygdsföreningarna håller en god kontakt med länets skolor.

Att bidra till värvandet av enskilda medlemmar genom att:

Ge ut och aktivt sprida årsbok och tidskriften Spaning.

Synas ute i länet vid olika publika arrangemang med exempelvis utdelning av broschyrer och försäljning av tidskrifter och böcker.

Sprida information om föreningens mål och verksamheter

VERKSAMHETSMÅL 2020-2021

Tidskrift: Att tillsammans med Västmanlands läns museum planera och medverka till att ge ut tidskriften Spaning med minst ett nummer.

Årsbok: Att tillsammans med Västmanlands läns museum planera och medverka till att ge ut minst en årsbok under perioden.

Kurser: Att själva, eller i samarbete med andra, planera, arrangera och genomföra minst två kurser för hembygdsföreningarna i ämnen relevanta för deras verksamhet.

Matrikel: Att sammanställa en medlemsmatrikel över förtroendevalda i anslutna hembygdsföreningar.

Arkeologigruppen: Att medverka i planering och genomförande av Arkeologigruppens program. Att sprida information om gruppens arbete via hemsida och Facebook.

Arbetsgrupper: Styrelsens arbetsgrupper skall under perioden arbeta med att utveckla förbundets verksamhet. En styrelsedag skall arrangeras under vårterminen.

Information: Informera om förbundets och föreningarnas verksamheter samt presentera och synliggöra länets hembygdsrörelse via skrifter, artiklar, broschyrer, veckobrev och sociala medier.

Bidrag: Att stötta hembygdsföreningarna i processen med att söka och utnyttja de bidrag som finns att söka för hembygdsföreningar.

Samarbeten: Att delta i samarbetsprojekt med institutioner och organisationer som arbetar mot samma eller liknande mål inom och utom länet.

Pågående samarbetsprojekt är:

Kulturarv Västmanland: Att tillsammans med enheten för Kulturservice och läns museet uppmuntra föreningarna att bidra med material till Kulturarv Västmanland.

Partnerskapsgrupp för Landsbygdsutveckling: Att medverka i möten och diskussioner om utvecklingsfrågor för landsbygden i Västmanland genom Länsstyrelsens partnerskapsgrupp för Landsbygdsutveckling.

Bygdeband: Att tillsammans med SHF verka för att motivera och inspirera hembygdsföreningarna till att använda Bygdeband.

Arrangörsutveckling: Att tillsammans med Region Västmanlands kulturutvecklare planera för fortsatt utbildning av kulturarrangörer i länet.

Guidenätverk: Att tillsammans med Region Västmanland och Ekomuseum Bergslagen med flera undersöka möjligheten till en guideutbildning i länet.

Vindkraft i Västmanland: Att delta i möten inom projektet Vindkraft i Västmanland och bevaka planeringen för införandet av vindkraft i länet.

Filminventeringsprojekt: Att i samverkan med SHF och Svenska Filmarkivet påbörja en inventering och insamling av film hos länets hembygdsföreningar.

Smörkärning visas hos Surahammars Hembygdsförening

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening

Karlskatan 2

722 14 Västerås

Kansli tel 021-481 86 58

e-post susanne.casse@regionvastmanland.se